

9.4.2024

MIETINTÖ

Anna Júlia Donáthin koskemattomuuden pidättämistä koskevasta pyynnöstä
(2024/2002(IMM))

Oikeudellisten asioiden valiokunta

Esittelijä: Gilles Lebreton

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS.....	3
LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA.....	6
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	7

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS

Anna Júlia Donáthin koskemattomuuden pidättämistä koskevasta pyynnöstä (2024/202(IMM))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Anna Júlia Donáthin koskemattomuuden pidättämistä koskevan pyynnön, jonka toimitti 19. joulukuuta 2023 Unkarin valtakunnansyyttäjä tutkinnasta vastaavassa Budapestin alueellisessa syyttäjävirstossa vireillä olevassa, virkamiehen väkivaltaista vastustamista koskevassa rikosasiassa nro 2.Nyom.397/2022, joka liittyy rikosoikeudelliseen menettelyyn, jonka Unkarin valtakunnansyyttäjä aikoo käynnistää Anna Júlia Donáthia vastaan Unkarin rikoslaista vuonna 2012 annetun Unkarin lain C 310 pykälän 1 momentin a kohdan väitetyn rikkomisen johdosta, ja josta ilmoitettiin täysistunnossa 15. tammikuuta 2024,
 - on kuullut Anna Júlia Donáthia työjärjestyksen 9 artiklan 6 kohdan mukaisesti,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevan 8 ja 9 artiklan sekä Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä välittömillä vaaleilla 20. syyskuuta 1976 annetun säädöksen 6 artiklan 2 kohdan,
 - ottaa huomioon Unkarin perustuslain 4 pykälän 2 momentin, unkarilaisten Euroopan parlamentin jäsenten asemasta vuonna 2004 annetun lain LVII 10 pykälän 2 momentin ja 12 pykälän 1 momentin sekä Unkarin kansalliskokouksesta vuonna 2012 annetun lain XXXVI 74 pykälän 1 ja 3 momentin,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen 21. lokakuuta 2008, 19. maaliskuuta 2010, 6. syyskuuta 2011, 17. tammikuuta 2013 ja 19. joulukuuta 2019 antamat tuomiot¹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 5 artiklan 2 kohdan, 6 artiklan 1 kohdan ja 9 artiklan,
 - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0168/2024),
- A. ottaa huomioon, että Unkarin valtakunnansyyttäjä esitti 19. joulukuuta 2023 pyynnön Unkarista Euroopan parlamenttiin valitun Anna Júlia Donáthin koskemattomuuden pidättämisestä sellaisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, jonka Budapestin alueellinen syyttäjänvirasto aikoo käynnistää Anna Júlia Donáthia vastaan Unkarin rikoslaista vuonna 2012 annetun Unkarin lain C 310 pykälän 1 momentin a kohdan väitetystä rikkomisesta 21. helmikuuta 2022 tapahtuneiden tekojen vuoksi suoritettaessa etsintää kolmatta henkilöä koskevan toisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä;

¹ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.10.2008, Marra v. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579, unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 19.3.2010, Gollnisch v. parlamentti, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102, unionin tuomioistuimen tuomio 6.9.2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543, unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 17.1.2013, Gollnisch v. parlamentti, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23 sekä unionin tuomioistuimen tuomio 19.12.2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

- B. ottaa huomioon, että Anna Júlia Donáth oli 21. helmikuuta 2022 kolmen Unkarin kansallisen parlamentin jäsenen ja muiden henkilöiden kanssa läsnä tiloissa, jotka kuuluvat tunnetulle unkarilaiselle uskonnolliselle henkilölle ja joissa suoritettiin etsintä sellaisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, joka oli käynnistetty tämän henkilön väitetysti syyllistyneenä talousarviovetosrikokseen; ottaa huomioon, että koskemattomuuden pidättämistä koskevan pyynnön mukaan paikalla kehkeytyi selkkaus etsinnän kohteena olleiden tilojen suojaamisesta vastuussa olevan poliisin talousrikosyksikön kanssa; ottaa huomioon, että väkijoukossa läsnä olleet henkilöt, jotka osallistuivat tähän toimintaan, mukaan lukien Anna Júlia Donáth ja kolme Unkarin kansallisen parlamentin jäsentä, ilmeisesti lopettivat toiminnan vasta, kun poliisit, jotka oli kutsuttu paikalle etsinnän estämisen vuoksi, saapuivat paikalle;
- C. ottaa huomioon, että Anna Júlia Donáth valittiin Euroopan parlamenttiin vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleissa;
- D. ottaa huomioon, että rikoslaista vuonna 2012 annetun Unkarin lain C 310 pykälän 1 momentin a kohdan nojalla henkilö, joka voimakeinoin estää viranomaista tämän hoitaessa laillisia tehtäviään, syyllistyy rikokseen; ottaa huomioon, että Anna Júlia Donáthia kuulusteltiin epäiltynä tapausta seuranneen tutkinnan aikana; ottaa huomioon, että häntä vastaan on pantu vireille rikosoikeudellinen menettely;
- E. ottaa huomioon, että parlamentaarisen koskemattomuuden tarkoituksena on suojella parlamenttia ja sen jäseniä oikeudenkäynneiltä, jotka liittyvät toimintaan, jota harjoitetaan hoidettaessa parlamentin jäsenten tehtäviä ja jota ei voida erottaa kyseisistä tehtävistä;
- F. ottaa huomioon, että parlamenttia ei voida rinnastaa tuomioistuimeen eikä parlamentin jäsentä voida pitää koskemattomuuden pidättämistä koskevassa menettelyssä ”syytettynä”²;
- G. ottaa huomioon, että väitetty rikos ei ole Anna Júlia Donáthin Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevassa 8 artiklassa tarkoitettuja Euroopan parlamentin jäsenen tehtäviään hoitaessaan ilmaisema mielipide tai äänestys;
- H. ottaa huomioon, että Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 7 olevassa 9 artiklassa määrätään, että Euroopan parlamentin jäsenillä on oman valtionsa alueella kansanedustajille myönnetty koskemattomuus;
- I. ottaa huomioon, että Unkarin perustuslain 4 pykälän 2 momentin mukaan Unkarin parlamentin jäsenillä on oikeus koskemattomuuteen; ottaa huomioon, että unkarilaisten Euroopan parlamentin jäsenten oikeudellisesta asemasta vuonna 2004 annetun lain nro LVII 10 pykälän 2 momentin mukaan Euroopan parlamentin jäsenillä on oikeus vastaavaan koskemattomuuteen kuin Unkarin parlamentin jäsenillä ja 12 pykälän 1 momentin mukaan päätöksen tekeminen Euroopan parlamentin jäsenen koskemattomuuden pidättämisestä kuuluu Euroopan parlamentin toimivaltaan; ottaa huomioon, että kansalliskokouksesta vuonna 2012 annetun lain nro XXXVI 74 pykälän 1 momentin nojalla rikosoikeudellinen menettely tai, siinä tapauksessa, että koskemattomuuden vapaaehtoisesta pidättämisestä kieltäydytään kyseisessä

² Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 30.4.2019, Briois v. parlamentti, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

tapauksessa, rikkomusta koskeva menettely voidaan panna vireille tai toteuttaa ja pakkokeinoja soveltaa jäsenen ainoastaan kansalliskokouksen etukäteen antamalla suostumuksella;

- J. ottaa huomioon, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan parlamentilla on ”laaja harkintavalta sen osalta, minkä suuntaisen päätöksen se aikoo tehdä koskemattomuuden pidättämisestä (...) koskevan pyynnön johdosta, koska tällainen päätös on luonteeltaan poliittinen”³;
- K. ottaa huomioon, että etsinnän kohteena ollut unkarilaista uskonnollista henkilöä pidetään Unkarin nykyisen hallituksen vastustajana; ottaa huomioon, että Anna Júlia Donáth on Euroopan parlamentin poliittisessa ryhmässään käydyissä keskusteluissa toistuvasti tukenut kyseistä henkilöä korruption torjunnan yhteydessä; ottaa huomioon, että Anna Júlia Donáth on Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan jäsen ja että kyseinen valiokunta käsittelee säännöllisesti kaikkia oikeusvaltioon liittyviä asioita, myös Unkarin tapauksessa; ottaa huomioon, että hän arvostelee säännöllisesti maansa poliittista johtoa;
- L. ottaa huomioon, että väitetty Anna Júlia Donáthin syyksi luettava rikos tehtiin 21. helmikuuta 2022, mutta koskemattomuuden pidättämisestä koskeva pyyntö on päivätty vasta 19. joulukuuta 2023; ottaa huomioon, että pyyntö esitettiin näin ollen vasta lähes kaksi vuotta tapahtumien jälkeen ja vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaalien alla; ottaa huomioon, että vaikuttaa siltä, että vain kahteen niistä parlamentin jäsenistä, jotka olivat paikalla läsnä ja jotka osallistuivat väitettyihin tapahtumiin, on kohdistettu kansallisia menettelyjä ja Anna Júlia Donáth on yksi heistä; ottaa huomioon, että kyseiset kaksi parlamentin jäsentä ovat ilmeisesti ehdokkaina vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleissa Unkarissa;
- M. ottaa huomioon, että näiden konkreettisten seikkojen johdonmukaisuus herättää vakavan epäilyn mahdollisesta aikomuksesta aiheuttaa vahinkoa Anna Júlia Donáthin poliittiselle toiminnalle ja erityisesti hänen toiminnalleen Euroopan parlamentin jäsenenä;
- N. ottaa huomioon, että näin ollen voidaan olettaa kyseessä olevan *fumus persecutionis* -tapaus, toisin sanoen olemassa on ”konkreettista näyttöä”⁴, jonka mukaan kyseinen kanne on pantu vireille tarkoituksena vahingoittaa koskemattomuuden pidättämisestä koskevan pyynnön kohteena olevan parlamentin jäsenen poliittista toimintaa ja erityisesti hänen toimintaansa Euroopan parlamentin jäsenenä, joka on ehdolla vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleissa poliittisen puolueensa kärkiehdokkaana;
1. päättää säilyttää Anna Júlia Donáthin koskemattomuuden;
 2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen sekä asiasta vastaavan valiokunnan mietinnön viipymättä Unkarin toimivaltaiselle viranomaiselle ja Anna Júlia Donáthille.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio 17.1.2013, Gollnisch v. parlamentti, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:C:2013:23, 59 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö.

⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio 17.9.2020, Troszczynski v. parlamentti, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, 26 kohta.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	8.4.2024
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 15 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor